

Jaarplan

2024

2025

Inleiding

Beste lezer,

Voor je ligt het jaarplan van het LAKS-bestuur 2024/2025. Hierin legt het bestuur zijn plannen voor dit schooljaar aan je voor.

Ons jaarplan is geschreven vanuit het idee dat de leerling centraal staat. We willen dat er op school aandacht is voor de wensen en behoeften van leerlingen; dat het systeem beter op deze wensen en behoeften aansluit, en dat alle leerlingen binnen onze vereniging op een toegankelijker manier kunnen meepraten. We leggen onze plannen aan de hand van de volgende hoofdstukken aan je voor: de vereniging, persoonsgericht onderwijs, leerlingenwelzijn en het onderwijssysteem.

Het eerste hoofdstuk gaat over onze vereniging. Door binnen de vereniging te streven naar zo veel mogelijk diversiteit, met specifieke aandacht voor ondervertegenwoordigde groepen, willen wij onze vertegenwoordigende taak zo goed mogelijk uitvoeren. Dit gaan we doen door onze vereniging en de mogelijkheden om inspraak te hebben toegankelijker te maken. Daarmee hopen wij onze vereniging inclusiever te maken en streven we ernaar dat iedereen diens stem kan laten horen. We gaan in op de uitdagingen en oplossingen rond dit thema.

In het tweede hoofdstuk besteden wij aandacht aan persoonsgericht onderwijs. Voor ons is dat het volgen van onderwijs dat zo goed mogelijk aansluit op de wensen en behoeften van een leerling. Wij realiseren ons namelijk dat persoonsgericht onderwijs belangrijk is: iedere leerling moet zich gehoord, gezien en thuis voelen in het onderwijs. In dit hoofdstuk presenteren wij onder andere plannen voor het bezoeken van ISK-scholen, voor het stimuleren van maatwerk en voor intensiever contact met vso-leerlingen.

In het derde hoofdstuk besteden we aandacht aan het welzijn van leerlingen. Wij willen hen helpen bij het aanpakken van hun zorgen. Dit doen we onder andere door meer aandacht te vragen voor het vertrouwensnetwerk binnen de school, het gesprek over welzijn te stimuleren en aandacht te hebben voor sociale veiligheid.

In het vierde hoofdstuk vragen we aandacht voor veranderingen die wij nodig vinden in het onderwijssysteem. Het LAKS gaat zich opnieuw hard maken voor brede brugklassen, omdat die de mogelijkheid bieden dat het selectiemoment later plaatsvindt en scholieren dus langer de tijd hebben zich te ontwikkelen. Daarnaast hebben we plannen voor de curriculumherziening, waarbij we specifiek aandacht vragen voor burgerschap, duurzaamheid en een inclusievere kijk op de wereldgeschiedenis. Tot slot lichten we toe waarom het LAKS pleit voor de afschaffing van de huidige lumpsumregeling en de oprichting van een stabiel financieel systeem met meer zeggenschap bij de scholen.

We hopen met ons jaarplan een goed inzicht te geven in onze plannen voor het onderwijs en de koers die wij als bestuur zullen varen dit schooljaar.

Wij zijn er klaar voor en gaan ons bestuursjaar met veel zin tegemoet!
Ik wens je veel leesplezier.

Namens het bestuur 2024/2025,

Puk Donken
Voorzitter

Inhouds- opgave

Inhoud

Inleiding	2
Inhoudsopgave	4
1. De vereniging	6
1.1 Regionaal netwerk	7
1.2 Interne inspraak	7
1.3 Ledenactiviteiten	8
1.4 BES-eilanden	9
2. Persoonsgericht onderwijs	10
2.1 Ondersteuningsbehoeften	11
2.2 Internationale schakelklassen	12
2.3 Maatwerk en schoolloopbaan	13
2.4 Leerlingenvervoer	15
3. Leerlingenwelzijn	16
3.1 Het gesprek binnen de school	17
3.2 Het gesprek buiten de school	18
4. Het onderwijssysteem	20
4.1 Curriculumherziening	22
4.2 Brede brugklassen	23
4.3 Financiering van het onderwijs	23
Literatuur	25

Ben je benieuwd naar de bronnen achter [de roze klikbare links?](#)
Die vind je alleen in de digitale variant van deze uitgave.

1

De vereniging

Als bestuur merken we al jaren dat bepaalde groepen leerlingen oververtegenwoordigd zijn binnen de vereniging. Dit kan betekenen dat niet alle scholieren even goed gehoord worden, en dat het LAKS specifieke groepen leerlingen, zoals vmbo-leerlingen, leerlingen met een migratieachtergrond en leerlingen in de onderbouw, onvoldoende vertegenwoordigt.

Daarnaast zien we dat de inhoudelijke en onderwijskundige discussies binnen de vereniging moeilijk op gang komen. Hierdoor spreken leden zich minder uit en blijft een tegengeluid soms onopgemerkt.

Daarom willen wij de vereniging inclusiever en representatiever maken door ons te focussen op de volgende punten:

1.1 Regionaal netwerk

Het LAKS is een landelijke organisatie die de belangen van alle middelbare scholieren vertegenwoordigt. Helaas merken we dat de afstand richting Utrecht, de locatie van een groot deel van de ledenactiviteiten, het lastig maakt om alle leerlingen goed te bereiken. Jongere scholieren of scholieren met een langere reistijd kunnen hierdoor niet altijd deelnemen aan ledenactiviteiten die meestal plaatsvinden in Utrecht. Komend jaar willen we daarom onderzoeken welke kansen en mogelijkheden er zijn om een regionaal netwerk op te zetten en het LAKS dichterbij huis te brengen. We hopen dat een bijkomstig effect is dat we hiermee de activiteiten ook voor vmbo-leerlingen toegankelijker maken, omdat vmbo-leerlingen over het algemeen jonger zijn dan havo- en vwo-leerlingen.

Kortom zijn de concrete actiepunten:

→ **Onderzoeken hoe het LAKS een regionaal netwerk kan opzetten en een stappenplan ontwikkelen voor toekomstige besturen met betrekking tot de langetermijnaanpak.**

1.2 Interne inspraak

We merken dat onze algemene ledenvergaderingen (ALV's) een stuk minder kritisch zijn dan voorheen. Wij maken ons zorgen dat er door het bestuur en de vereniging niet genoeg handvatten worden geboden om de aanwezige leden op weg te helpen. Daarom willen we een algemene ALV-handleiding te ontwikkelen, zodat het voor iedereen duidelijk is hoe je effectief kan meedoen bij het LAKS.

Omdat het veel zelfvertrouwen vraagt om een vraag te stellen in een grote zaal, willen we ook de behandeling van het jaarplan anders aanpakken. Dit doen we door eerst het jaarplan plenair te behandelen, maar het daarna ook per thema in kleinere groepen te bespreken. Elk lid kiest een thema, waar die gericht over kan of wil spreken of vragen over kan of wil stellen. Na het toepassen van deze methode willen we de methode evalueren. Bij een positieve uitkomst willen we de methode, in het belang van interne inspraak, vaker gebruiken.

Wij willen daarnaast duidelijk maken aan alle leden dat het kantoor – in overleg – ook voor jullie beschikbaar is als jullie bijvoorbeeld gezellige spelletjesavonden, inhoudelijke sessies of debatten willen organiseren. Jullie, de leden, mogen meer doen dan jullie misschien denken. Maak daar vooral gebruik van!

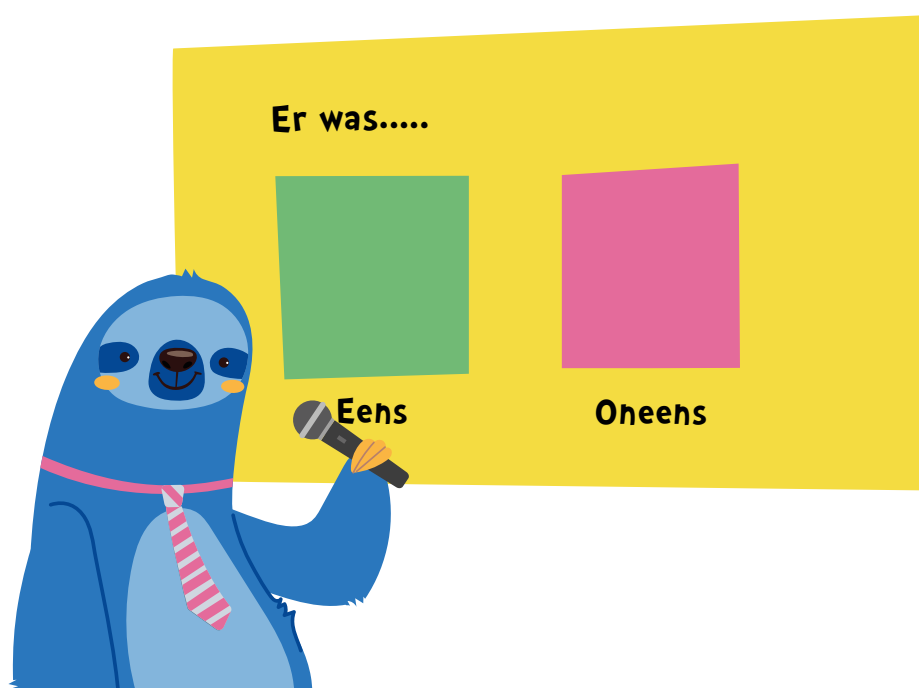
Kortom zijn de concrete actiepunten:

- Het toepassen van andere methoden voor ledenparticipatie tijdens activiteiten.
- Het ontwikkelen van een ALV-handleiding in de vorm van een video.
- Het onderzoeken van draagvlak onder leden en de mogelijkheid om (inhoudelijke) avonden voor leden te organiseren.

1.3 Ledenactiviteiten

De algemene ledenvergaderingen (ALV's) en pizzapanelen zijn de standaard ledenactiviteiten van het LAKS. Uit het verslag van de 'werkgroep ALV' vorig jaar bleek dat leden het belangrijk vinden dat ALV's financieel duurzaam worden georganiseerd, dus dat nemen we mee voor het organiseren van de ALV's van dit schooljaar. Dit jaar starten we een nieuwe werkgroep: team LAKSperience. Samen met een diverse groep leden willen we kritisch kijken naar de inclusiviteit en effectiviteit van de activiteiten van het LAKS.

Daarnaast wil het LAKS dit jaar de leerlingenraden zelf beter ondersteunen. Naast de vaste trainingen die het LAKS verzorgt, willen we dit schooljaar ook een leerlingenraadcongres organiseren. Op dit evenement komen leerlingen en leerlingenraden samen. Ze leren van elkaar hoe ze van hun leerlingenraad een succes kunnen maken. Het kan dan gaan over samenwerking, maar ook over het maken en uitvoeren van plannen.

Kortom zijn de concrete actiepunten:

- We richten het team LAKSperience op om activiteiten van het LAKS effectiever en toegankelijker te maken om beter te luisteren naar verschillende groepen ondervertegenwoordigde leerlingen.
- Het verkennen van andere werkvormen op een ALV, zodat iedereen op de ALV zo laagdrempelig mogelijk kan meedoen en gehoord wordt.
- Het organiseren van een leerlingenraadcongres, waarin leerlingenraden door middel van uitwisseling en workshops van elkaar kunnen leren.

1.4 BES-eilanden

Het LAKS vertegenwoordigt niet alleen scholieren in Europees Nederland, maar ook op Bonaire, Sint-Eustatius en Saba (BES-eilanden). Het is belangrijk dat deze leerlingen gehoord worden. Daarom wil het LAKS dit jaar het contact met hen onderhouden, onder andere door aanwezig te zijn bij het Building Bridges-evenement. Dit is een (online) congres waar jongeren van Bonaire debatteren over verschillende onderwerpen.

Het LAKS ziet dat het nog niet helemaal duidelijk is wat de vereniging voor de leerlingen op de BES-eilanden kan betekenen. Daarom willen we dit jaar met deze scholieren praten om beter te begrijpen hoe we kunnen samenwerken. Zodra we dat beter weten, komt er op de website een informatiestukje over wat het LAKS voor deze leerlingen kan betekenen.

Kortom zijn de concrete actiepunten:

- Actief deelnemen aan evenementen die leerlingen uit Europees en Caribisch Nederland samenbrengen, zoals het Building Bridges-evenement.
- Op de website informatie geven over wat het LAKS kan doen voor scholieren op de BES-eilanden.
- Door middel van overleg en eventueel reportage, een langetermijnvisie formuleren over hoe de relatie tussen het LAKS en de scholieren op de BES-eilanden eruit kan zien.

2

Persoonsgericht Onderwijs

Het LAKS wil zich dit jaar ook hard maken voor persoonsgericht onderwijs voor elke leerling. Daarmee bedoelen we dat het onderwijs ook echt aansluit bij de wensen en behoeften van de leerling. Iedere leerling is anders, dus waarom zou hun onderwijs dan wel hetzelfde moeten zijn?

2.1 Ondersteuningsbehoeften

Iedere leerling is anders, dus moet het onderwijs zich aanpassen naar de behoeften van de leerling. Er zijn een aantal problemen als het gaat om het voldoen aan ondersteuningsbehoeften. Die lichten we hieronder toe.

Het eerste punt is het gebrek aan een landelijke basisnorm. Uit de [evaluatie van het project Passend Onderwijs](#) vanuit de overheid is gebleken dat er verschillen bestaan in hoe scholen basisondersteuning interpreteren en dat dit per samenwerkingsverband verschillend is (Heim & Weijers, 2018). Om deze reden heeft de overheid opdracht gegeven om een landelijke basisnorm te hanteren, zodat we de regionale verschillen gelijk kunnen trekken en er meer duidelijkheid is wat betreft de basisondersteuning op scholen. Het LAKS gaat zich inzetten om de leerlingen in het regulier onderwijs te informeren over deze basisnorm, zodat leerlingen weten waar ze recht op hebben.

Om onze vertegenwoordigende taak beter te kunnen uitvoeren, gaan we er dit jaar voor zorgen dat het LAKS beter weet wat er speelt binnen het voortgezet speciaal onderwijs. Dit doen we door in gesprek te gaan met de belangenbehartigers van deze groep leerlingen, waaronder de LBVSO en Stem van de vso-leerling. Daarnaast zullen we langsgaan bij vso-scholen om zo een beter beeld te krijgen en beter te weten waar we het over hebben. Wanneer het LAKS duidelijker voor ogen heeft wat hier precies gebeurt, zullen we onze standpunten bepalen en dit communiceren met de leden, bijvoorbeeld door middel van een pizzapanel. Tot slot zou het LAKS deze informatie niet alleen zelf willen gebruiken, maar juist ook willen delen met de leerlingen in het voortgezet onderwijs. Uiteindelijk is het belangrijk dat we een idee hebben van wat er gebeurt op het voortgezet speciaal onderwijs, om zo van elkaar te leren en nader tot elkaar te komen. Daarom denkt het LAKS dit jaar ook mee over de invulling van een evenement, georganiseerd door OCW, om de vso-leerling en de vo-leerling dichterbij elkaar te brengen.

Ook mist er bij veel leerlingen kennis over ondersteuningsbehoeften op het reguliere onderwijs. Veel leerlingen weten bijvoorbeeld niet precies wat neurodivergentie¹ inhoudt en weten niet hoe neurodivergentie, en andere ondersteuningsbehoeften, invloed kunnen hebben op de schoolloopbaan van een leerling. Hierdoor kunnen ook stereotypes ontstaan, die weer kunnen leiden tot pesten en discriminatie, iets wat natuurlijk altijd voorkomen moet worden. Daarom ziet ook hier het LAKS een informerende rol voor zich. Ten tweede weten leerlingen met een ondersteuningsbehoefte lang niet altijd waar zij recht op hebben. In de [Wet versterking positie ouders en leerlingen](#) in het passend onderwijs is geregeld dat leerlingen het recht hebben om gehoord te worden over kwesties die hen aangaan. Niet iedere leerling weet dit en dus ziet het LAKS het als een belangrijke taak om deze leerlingen hierover te informeren.

¹ Manieren waarop het brein anders werkt dan het 'gemiddelde' brein. Denk hierbij aan bijvoorbeeld autisme, hoogbegaafdheid, dyslexie en ADHD.

Kortom zijn de concrete actiepunten:

- Het informeren van middelbare scholieren over hun rechten volgens de landelijke basisnorm en het hoorrecht, zodat deze ook voor de leerling toegankelijk en inzichtelijk worden. Dit kan bijvoorbeeld met een infographic of een andere grafische uitwerking.
- Ons inzetten om meer in contact te komen met onder andere LBVSO en Stem van de vso-leerling om zo beter te weten wat er bij vso-leerlingen speelt.
- Meedenken in de organisatie van het OCW-evenement om het voortgezet onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs dichterbij elkaar te brengen.

2.2 Internationale schakelklassen

Nederland heeft verschillende internationale schakelklassen (ISK's). Een ISK verzorgt het onderwijs voor leerlingen die nog maar kort in Nederland zijn. Meestal stromen ze [na ongeveer 2 jaar](#) door naar het reguliere onderwijs.

Binnen het ISK-onderwijs zijn er ook enkele uitdagingen. Als eerste ontvangen leerlingen die doorstromen van het ISK-onderwijs naar het reguliere onderwijs vaak niet genoeg ondersteuning, wat wel onder basisbehoeftes valt. Vervolgens heeft het ISK-onderwijs nog meer last van het docententekort, aangezien weinig docenten de NT2 (Nederlands als tweede taal) bevoegdheid hebben.

Het LAKS heeft al meerdere bezoeken aan ISK-scholen gepland, zodat we een vollediger beeld krijgen van de ISK-scholen. We kijken daarbij naar sfeer, leeromgeving en ervaring van leerlingen. Vervolgens leggen we dit vast in een rapport, dat we zullen overhandigen aan de staatssecretaris en aan politici. Op deze manier hopen we dit jaar om een versterkte stem te geven aan de ISK-leerling.

Deze ISK-bezoeken zullen onderdeel zijn van de scholierencongressen van dit jaar. In de scholierencongressen zal de ISK-school het hoofdthema zijn. Tijdens de congressen staan we stil bij het instromen bij de ISK-school, het verloop op de ISK-school en de ondersteuning na het verlaten van de ISK-school en het instromen naar het reguliere onderwijs.

Kortom zijn de concrete actiepunten:

- Het organiseren van scholierencongressen op de ISK's om daarmee te achterhalen wat er speelt binnen het ISK-onderwijs en de conclusies vastleggen in een rapport.
- Op basis van de uitkomsten van het rapport een advies uitbrengen aan de staatssecretaris en politici over de internationale schakelklassen.

2.3 Maatwerk en schoolloopbaan

Leerlingen voelen zich niet erkend in hun kwaliteiten en dit zien we terug in de [LAKS-Monitor 2024](#), waarin 59% van de leerlingen aangeeft dat leraren onvoldoende aandacht hebben voor wat je goed en minder goed kan (Landelijk Actie Komitee Scholieren, 2024).

Volgens het LAKS verdient elke scholier persoonsgericht onderwijs in de vorm van maatwerk en een passende schoolloopbaan. Het LAKS zal zich het komend schooljaar inzetten om deze onderwerpen op de kaart te zetten en zal daarnaast ook constructief meedenken in de praktische uitvoering van dit ideaal.

Het LAKS pleit voor individueel maatwerk voor iedereen. Door de introductie van maatwerk krijgt de leerling meer te zeggen over welke vakken diegene volgt op school en op welke manier deze vakken worden gevolgd. Dit zorgt voor meer autonomie en regie bij de leerling en dit werkt enorm motiverend. Daarom wil het LAKS zich dit schooljaar opnieuw hard maken voor maatwerkdiploma's, een essentiële stap naar het persoonsgerichte onderwijs waar het LAKS voor staat.

Ook je individuele schoolloopbaan als leerling draagt bij aan het persoonlijker maken van het onderwijs. Op dit moment zien we echter dat de loopbaanoriëntatie op veel scholen is afgezwakt tot het afnemen van een studiekeuzetest. Ook blijkt uit de [LAKS-Monitor 2024](#) dat meer dan 40% van de leerlingen ontevreden is over de begeleiding bij zowel studiekeuze als profielkeuze (Landelijk Actie Komitee Scholieren, 2024). Natuurlijk is dit zonde en daarom is het LAKS van mening dat de loopbaanoriëntatie en -begeleiding anders moet. Dit schooljaar gaan we aan de slag met een eigen variant op de studiekeuzetest, om aan te tonen dat het vrijwel onmogelijk is om op basis van de vragen in deze test een passend profiel- en studiekeuzeadvies te krijgen.

Daarnaast wil het LAKS zich gaan richten op de overstap van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. Er is veel onduidelijkheid onder leerlingen over de overstap van de basisschool naar de middelbare school. Uit gesprekken van het LAKS met basisschool- en brugklasleerlingen bleek opnieuw dat deze overgang vaak verwarrend is. Daarom wil het LAKS, samen met de PO-Raad en andere organisaties, basisschoolleerlingen komend schooljaar beter voorbereiden. We gaan een Get-Ready-With-Me gids ontwikkelen waarin we voorlichting geven over zaken als vertrouwensnetwerken, wisselende docenten en lokalen, en verschillen in vakinhoud en toetsing, om de overgang naar de middelbare school soepeler te maken.

Kortom zijn de concrete actiepunten:

- Politieke aandacht vragen voor maatwerk en maatwerkdiploma's om persoonsgericht onderwijs te stimuleren.
- Door een ludieke actie aantonen dat de huidige invulling van LOB niet bijdraagt aan de zelfontwikkeling van leerlingen.
- Ervaringsverhalen van studenten en eindexamenleerlingen verzamelen om samen met het onderwijs de invulling van LOB te verbeteren.
- Knelpunten bij de overgang van basis- naar voortgezet onderwijs in kaart brengen via gesprekken met leerlingen van het primair en voortgezet onderwijs en toekomstige scholieren ondersteunen met een "Get-Ready-With-Me" gids.

2.4 Leerlingenvervoer

Het bestuur ziet dat er veel fout gaat in het landelijke leerlingenvervoer. Zo komen leerlingen door gebrekkige organisatie en een tekort aan chauffeurs soms te laat of zelfs helemaal niet op school. Uiteraard heeft iedereen recht op onderwijs, wat hierdoor in gevaar wordt gebracht. Daarom is het bestuur van plan hier extra aandacht aan te geven door het gesprek aan te gaan met leerlingen die gebruikmaken van leerlingenvervoer, belangenorganisaties die hierin met ons kunnen samenwerken en gemeenten die leerlingenvervoer aanbieden.

Kortom zijn de concrete actiepunten:

- Het gesprek aangaan met leerlingen en gemeenten om te onderzoeken hoe we leerlingenvervoer kunnen verbeteren.
- Een ludieke actie rondom dit thema organiseren om aandacht te vragen voor de problemen bij het leerlingenvervoer.

3

Leerlingen- welzijn

Het is slecht gesteld met het welzijn van de leerlingen en dat terwijl het vanzelfsprekend zou moeten zijn dat je je goed voelt op school. Dit probleem blijkt ook uit de [Staat van het Onderwijs 2024](#), waarin staat dat het welbevinden van jongeren op dit moment niet voldoende is en structurele aandacht vereist (Inspectie van het Onderwijs, 2024).

Als LAKS beseffen we dat deze problemen erg complex zijn en niet met één maatregel op te lossen zijn. Desondanks zal dit bestuur in samenwerking met andere organisaties kijken naar oplossingen voor de problemen rondom leerlingenwelzijn, want het is noodzakelijk dat we samen stappen vooruit gaan zetten.

3.1 Het gesprek binnen de school

Het LAKS vindt het belangrijk om op school te praten over 'taboeonderwerpen', zoals racisme en discriminatie, seksuele en relationele vorming en het mentaal welzijn van leerlingen. Daarom wil het LAKS dit schooljaar een leidraad opstellen voor gesprekken over deze taboes. Dit om docenten en schoolleiders, die nog niet goed weten hoe ze dit gesprek het beste vorm kunnen geven, te helpen deze gesprekken op gang te brengen op hun school. Deze leidraad zullen we vervolgens verspreiden in samenwerking met andere organisaties, zoals bijvoorbeeld de VO-raad, zodat dit hulpmiddel ook écht terechtkomt bij de mensen die het zullen moeten toepassen. Uiteindelijk is erover praten de enige manier om deze belangrijke onderwerpen uit de taboesfeer te trekken en als LAKS zullen wij hier dit jaar dus aan bijdragen.

Een belangrijke randvoorwaarde voor deze gesprekken op scholen is de sociale veiligheid. Om gesprekken te kunnen voeren over dit soort gevoelige thema's is het belangrijk dat je je veilig genoeg voelt om hierover te praten. Helaas zien we dat lang niet iedere leerling zich veilig voelt op school. Sterker nog: 41% van de leerlingen geeft in de [LAKS-monitor van 2024](#) aan dat zij in de afgelopen drie maanden met een of meer vormen van pesten te maken hebben gehad. Het LAKS vindt daarom een goed functionerend vertrouwensnetwerk erg belangrijk en we zien dat de toegankelijkheid van dit netwerk in de praktijk nogal te wensen overlaat. Om deze reden heeft het LAKS in het verleden de [flyer vertrouwensnetwerk](#) en het [template](#) ontwikkeld, om voor leerlingen inzichtelijk te maken wat een vertrouwensnetwerk voor de leerling kan doen en hoe het er op de school uit ziet. Dit schooljaar gaan wij ons inzetten om de flyer en het template verder te verspreiden, zodat iedere leerling weet wat een vertrouwensnetwerk inhoudt en wat het voor je kan betekenen.

Tot slot vinden wij het belangrijk dat mentaal welzijn de aandacht krijgt die het verdient. De stem van leerlingen in dit verhaal is in het verleden lang niet altijd gehoord en dus zal het LAKS zich dit schooljaar aansluiten bij de Week van de Mentale Gezondheid. In deze week zullen wij iedere dag iets doen rondom het mentaal welzijn van leerlingen om het geluid van de scholier op dit thema te laten horen.

Kortom zijn de concrete actiepunten:

- In samenwerking met andere (expert)organisaties een leidraad opstellen om het gesprek over 'taboeonderwerpen' op gang te brengen en dit vervolgens op scholen verspreiden.
- Ons wederom inzetten om het [Template vertrouwensnetwerk](#) en de [flyer vertrouwensbanden](#) verder te verspreiden.
- Tijdens de Week van de Mentale Gezondheid iedere dag iets doen met betrekking tot leerlingenwelzijn om te laten zien hoe de leerling over dit onderwerp denkt.

3.2 Het gesprek buiten de school

Het LAKS heeft vorig jaar samen met een heleboel andere organisaties de KopZorgenRaad opgericht om aandacht te vragen voor de huidige mentale gezondheids crisis. Dit werd toen erg goed ontvangen en serieus genomen door het ministerie en wij zijn van mening dat het verstandig is om deze KopZorgenRaad een structureel en duurzaam karakter te geven. Dit houdt in dat wij het komend schooljaar gesprekken zullen voeren met de organisaties die betrokken zijn bij de KopZorgenRaad om te overleggen of er een mogelijkheid is om dit initiatief te behouden. Op deze manier blijven de organisaties die zich op allerlei manieren bezighouden met het mentaal welzijn van leerlingen met elkaar in gesprek en kunnen we ons gezamenlijk hard maken voor het belang van aandacht voor mentaal welzijn binnen het voortgezet onderwijs.

Kortom is de concrete actiepunten:

- Met de organisaties die betrokken waren bij de KopZorgenRaad overleggen of het mogelijk is deze raad een structureel en duurzaam karakter te geven. Zo blijven we met elkaar in gesprek en kunnen we het belang van mentale gezondheid blijven benadrukken.

4

Het onderwijs- systeem

Binnen het Nederlandse onderwijssysteem zijn er veel blokkades waar je tegenaan kunt lopen als je bijvoorbeeld wil doorstromen of een maatwerktraject nodig hebt. Het LAKS wil daarom voor een zo gelijkwaardig mogelijk onderwijssysteem zorgen waar iedereen zo veel mogelijk van profiteert. Om dit te kunnen bereiken wil het LAKS ervoor pleiten dat het onderwijssysteem voor zo veel mogelijk mensen passend is door maatwerkopties en doorstroommogelijkheden. Zo hoeven leerlingen zich niet langer aan te passen aan het systeem, maar past het systeem elke leerling altijd.

Wij zijn van mening dat we, door te laten zien wat onze eindbestemming is, makkelijker uit kunnen leggen waarom je bepaalde maatregelen moet nemen en bepaalde keuzes moet maken. Onze [nieuwe meerjarenvisie](#) geeft ons een nieuwe kans om een stip op de horizon te zetten en de taak om te laten zien waar wij voor staan en aan de slag te gaan om onze idealen te bereiken. Wij gaan deze visie aankomend schooljaar samen met de leden uitdragen naar de politiek, het onderwijsveld en de rest van de maatschappij. Dat doen we met behulp van 'de LAKS-school', ons ideaalbeeld van een leeromgeving. Met dit ideaalbeeld laten we zien dat het ook anders kan. Dit schooljaar gaan we aan de slag met het uitwerken van 'de LAKS-school', en daar willen we uiteindelijk op een grafische manier invulling aan geven.

4.1 Curriculumherziening

Momenteel wordt het curriculum herzien onder leiding van Stichting Leerplanontwikkeling (SLO). Na de laatste herziening in 2006 zijn veel onderdelen verouderd. Komend jaar worden de vakken burgerschap en geschiedenis aangepast, met aandacht voor duurzaamheid in de [concept-kerndoelen burgerschap](#) (SLO, 2024). Het LAKS wil dit proces blijven ondersteunen tijdens de behandeling van de nieuwe kerndoelen door de Tweede Kamer.

In het huidige geschiedenisonderwijs ligt de focus te veel op het westerse perspectief terwijl de rest van de wereld onderbelicht blijft. Het LAKS pleit daarom voor een inclusievere benadering van geschiedenis, met aandacht voor diverse perspectieven, waaronder een bredere kijk op het koloniale verleden, zodat dit onderwerp recht doet aan de impact die het nog steeds heeft. Het LAKS zal actief deelnemen aan het meedenken en bijdragen aan jongerenparticipatiedagen van SLO om ervoor te zorgen dat de stem van leerlingen over geschiedenisonderwijs wordt gehoord.

Momenteel zijn scholen verplicht burgerschap te onderwijzen, maar zonder concrete richtlijnen blijft het vaak oppervlakkig. Het LAKS streeft naar duidelijke leerdoelen, zoals het aanvragen van een DigiD of belastingaangifte doen, en vaardigheden zoals kritisch denken en meningsvorming. Ook duurzaamheid moet een verplicht onderdeel worden van het curriculum.

Daarnaast wil het LAKS de betrokkenheid van leerlingen bij het maken van lesmateriaal vergroten door contact te zoeken met uitgevers, zodat hun stem daarin beter wordt vertegenwoordigd.

Kortom zijn de concrete actiepunten:

- Met SLO in gesprek gaan over de curriculumherzieningen van geschiedenis en daarbij het leerlingenperspectief bieden.
- Bij de herziening van het curriculum geschiedenis een breder wereldperspectief meenemen en dat laten opnemen in het curriculum.
- Kijken wat goede alternatieven zijn om leerlingen burgerschapsonderwijs aan te bieden, en zorgen dat leerlingen inspraak hebben in hun burgerschapsonderwijs.
- Pleiten voor een vaste plek voor duurzaamheid in het curriculum en participeren bij klimaattafels, brainstormsessies en klankbordgroepen om hierin het geluid van de leerlingen te laten horen.

4.2 Brede brugklassen

Binnen het onderwijs zien we helaas nog steeds veel discriminatie en racisme, zo ook bij het [advies dat leerlingen krijgen op de basisschool](#) (CBS, 2021). Daarnaast blijkt uit het rapport [Discriminatie bij het schooladvies](#) van De Winter-Koçak en Yassine (2024) dat het moeilijk is om de school hierop aan te spreken wanneer er discriminatie plaatsvindt. Het proces van adviseren kan zo zorgen voor ongelijke kansen binnen het onderwijssysteem.

Het LAKS pleit voor [brede brugklassen](#), waarbij leerlingen hun eerste twee of drie jaar gemengd lessen volgen. Dit stelt het splitsingsmoment uit, biedt leerlingen meer tijd om hun capaciteiten te tonen en vermindert segregatie door betere onderlinge kennismaking (De Onderwijsraad, 2021).

Het LAKS vindt het belangrijk dat de leerling wordt meegenomen in het verhaal van de brede brugklas. Om dit goed te doen en scholieren meer te betrekken, willen we als bestuur een evenement organiseren over de brede brugklas met experts, onderwijsorganisaties en leerlingen. Zo zorgen we ervoor dat ook de leerling zich bewust is van het nut van de brede brugklas als middel voor écht gelijkwaardig onderwijs.

Kortom zijn de concrete actiepunten:

- Het organiseren van een evenement over brede brugklassen, in samenspraak met experts, onderwijsorganisaties, leerlingen en andere geïnteresseerden.

4.3 Financiering van het onderwijs

Scholen worden momenteel gefinancierd via de lumpsumregeling, waarbij de overheid een pot geld verstrekt voor basiszaken zoals personeel en gebouwen. Daarnaast bestaan er diverse specifieke subsidies, zoals het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) om corona-achterstanden aan te pakken of de subsidie om de basisvaardigheden te verbeteren.

Het LAKS ziet deze financieringswijze als ineffectief, omdat scholen geen financiële zekerheid hebben en problemen in het onderwijs niet structureel (kunnen) worden aangepakt. Dit leidt tot onvoorspelbaarheid en versplintering, wat ten koste gaat van de onderwijskwaliteit. Er is behoefte aan een samenhangende langetermijnvisie voor duurzame verbetering.

Het LAKS pleit voor een herziening van het financieringsmodel, zodat scholen een stabielere financiële basis krijgen om duurzaam beleid te maken. Daarnaast vindt het LAKS het belangrijk dat de medezeggenschapsraad (MR) op school wordt meegenomen in het maken van (financieel) beleid. We zien namelijk een aantal problemen als het gaat om de positie van de MR op scholen. Ten eerste zien we te vaak dat de MR niet wordt meegenomen in het voorproces van de besluitvorming. Het is

erg belangrijk dat de medezeggenschapsraad ook voordat er een voorstel ligt al inspraak heeft en aanpassingen kan doen. Ten tweede zien we dat scholen in sommige gevallen niet voldoen aan de informatiepositie en het instemmingsrecht, als de MR dit al heeft. Dit terwijl het van groot belang is voor het functioneren van de leden van een medezeggenschapsraad dat zij voldoende informatie hebben om hun besluit op te kunnen baseren.

Kortom zijn de concrete actiepunten:

- Het LAKS pleit voor een afschaffing van de subsidiesystematiek en voor een stabielere en meer voorspelbare financiële basis in het onderwijs.
- We staan voor de ontwikkeling van een samenhangende langetermijnvisie op (de financiering van) het onderwijs.
- Het bepleiten van meer zeggenschap over de financiën op schoolniveau, waarin de medezeggenschapsraad meer inspraak en een betere informatiepositie krijgt.

Literatuur

Centraal Bureau voor de Statistiek. (2021, 13 april). De schooladviezen in groep 8: verschillen tussen groepen leerlingen. Geraadpleegd van: [De schooladviezen in groep 8: verschillen tussen groepen leerlingen | CBS](#)

De Onderwijsraad. (2021, 15 april). Later selecteren, beter differentiëren. Geraadpleegd van: <https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/adviezen/2021/04/15/later-selecteren-beter-differentieren>

De Winter-Koçak, S., & Yassine, D. (2024). Discriminatie bij het schooladvies. Kennisplatform inclusief samenleven. Geraadpleegd van: <https://www.kis.nl/sites/default/files/2024-01/discriminatie-bij-het-schooladvies.pdf>

Heim, M., & Weijers, S. (2018). Basisondersteuning in passend onderwijs. In Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (Report Nr. 999). Kohnstamm Instituut. Geraadpleegd van: <https://www.nro.nl/sites/nro/files/migrate/Basisondersteuning-in-passend-onderwijs.-Verschillen-...-en-de-onwenselijkheid-van-een-landelijke-norm.pdf>

Inspectie van het Onderwijs. (2024). De Staat van het Onderwijs 2024. Geraadpleegd van: <https://open.overheid.nl/documenten/dpc-64c3dae3743709921fdb35691c8efdc876e6f8f3/pdf>

Landelijk Actie Komitee Scholieren. (2023). Flyer Vertrouwensbanden. [Flyer-vertrouwensbanden.pdf \(laks.nl\)](#)

Landelijk Actie Komitee Scholieren. (2024). LAKS-Monitor 2024 [Report]. Geraadpleegd van: <https://resultaten.laks-monitor.nl/media/brzlat1w/digitaal-laks-monitor-24.pdf>

Stichting Leerplan Ontwikkeling. (2024, maart). Conceptkerndoelen burgerschap en digitale geletterdheid. Geraadpleegd van: https://slo-kerndoelen.files.svdcdn.com/production/uploads/assets/updates/DEF_kerndoelenboekje_BU_DG.pdf

StartCollege. (2024). Startcollege.nl. <https://www.start-college.nl/internationale-schakelklas/#:~:text=Ben%20je%20in%20de%20leeftijd,opleiding%20duurt%20ongeveer%20twee%20jaar.>

Template vertrouwensnetwerk. (2024, 7 mei). LAKS. Geraadpleegd van: <https://www.laks.nl/projecten/welzijn-van-leerlingen-onderzoek-en-tips/>

Wet versterking positie ouders en leerlingen in het passend onderwijs. (2024, 22 mei). https://www.eerstekamer.nl/behandeling/20240617/publicatie_wet/document3/f=/vme5b06p8iw7.pdf

Jaarplan 2024 2025

LAKS
landelijk actie comité **S**cholieren